

УДК 332.012.324

ОСОБЛИВОСТІ УПРАВЛІННЯ МАЛИМ БІЗНЕСОМ В УКРАЇНІ

Студ. Г.В. Люта, гр. БІО-1-12

Наук. керівник доц. О.О. Волошенко

Київський національний університет технологій та дизайну

Малий бізнес є важливою складовою ринкової економіки. Основним показником, що вказує на розвиток малих підприємств є кількість малих підприємств у розрахунку на 10 тис. осіб наявного населення. У структурі вітчизняного підприємництва частка малих підприємств становила 94,3%, середніх – 5,5% та великих – 0,2%. Протягом останніх років ці показники не зазнавали суттєвих змін.

Основною проблемою розвитку та однією з причин банкрутства малого підприємництва в Україні залишається недосконале управління. Дослідження довели, що тільки на кожному п'ятому підприємстві проводиться аналіз фінансових результатів з точки зору менеджменту, третина з них – щотижня, 42% - раз на місяць.

Малі підприємства досить специфічний об'єкт управління. До їх особливостей відносять: невеликий масштаб діяльності, їх мобільність, відносно невеликий середньостатистичний термін існування, слабка стійкість щодо впливу зовнішнього середовища, відносно висока ступінь ризику. Всю управлінську роботу на малих підприємствах можна звести до певних початкових процесів, а саме: постановки задачі; планування і прогнозування; координація і ухвалення рішень; маркетинг; мотивація діяльності; контроль за виконання поставлених задач. Це допомагає керівнику ефективно координувати свої подальші дії по управлінню підприємством.

Управління малими підприємствами має такі особливості:

- ✓ об'єднання функцій власника й керівника;
- ✓ відсутність на багатьох підприємствах планових відділів є причиною того, що плани не фіксуються документально;
- ✓ малі підприємства відносять до адаптивних систем, яким притаманні: гнучка організаційна структура, тимчасове закріплення завдань і робіт за виконавцями;
- ✓ децентралізація повноважень і відповідальності;
- ✓ перевага горизонтальних зв'язків; мінімальне використання формальних правил і процедур;
- ✓ готовність до змін;
- ✓ використання гнучких методів контролю; перевага усного вербального спілкування.

Процес управління на малому підприємстві має ґрунтуватися на врахуванні основних функцій менеджменту, з пристосування до його особливостей і потреб цього підприємства. Особливостями малих підприємств є відсутність регламентації ініціативи, увага зосереджується на неформальному спілкування, інтенсивність якого висока і яка, по суті, стає і системою суворого контролю. Дотримання норм, правил та основ управління призводить до підвищення ефективності виробництва.

Оскільки малі підприємства гостро сприймають вплив зовнішнього середовища, найважливішим елементом управління є особлива стратегія протидії негативному впливу, що передбачає: коректування цілей, внесення виправлень у систему критеріїв ефективності функціонування, обґрунтування й вибір нововведень. Це сприятиме постійному вдосконаленню організаційної структури, підвищенню кваліфікації персоналу, зниженню ступеня централізації.